

Ovulatie Inductie

Met clomifteen of letrozol

Centrum voor kinderwens Dijklander Ziekenhuis

Ovulatie Inductie met clomifeen (Clomid) of letrozol (Femara)

Bij jou is vastgesteld dat er niet of niet altijd een eisprong optreedt.

Clomifeen (merknaam Clomid) is een anti-oestrogeen dat de hypofyse ertoe aanzet om meer FSH (follikel stimulerend hormoon) te maken.

Letrozol (merknaam Femara) is een stof die de productie van oestrogeen in de eierstokken remt en daarmee de hypofyse ertoe aanzet om meer FSH (follikel stimulerend hormoon) te maken.

Deze middelen bevorderen de groei van eiblaasjes in de eierstok. Bij deze behandeling gaat er ook wel eens meer dan één eiblaasje groeien, waardoor de kans op een meerlingzwangerschap wat groter is dan gewoonlijk.

De behandeling voor beide middelen is gelijk en bestaat uit de volgende stappen:

1. Op de eerste dag van de menstruatie (de dag dat je helderrood vaginaal bloedverlies hebt in de ochtend, voor 12 uur) maak je een e-consult aan om door te geven dat je gaat starten met de behandeling.

Als je van jezelf geen menstruatie hebt, zal met behulp van progesterontabletten (Duphaston of Provera) de menstruatie worden opgewekt. Na het stoppen van deze kuur komt binnen een week de menstruatie op gang. Je hebt voor dit medicijn een recept gekregen samen met de clomifeen.

In sommige gevallen is het nodig om een uitgangsecho af te spreken. Deze wordt bij voorkeur op de tweede of derde dag van de menstruatie gemaakt. Je krijgt dit na aanmelding via je e-consult te horen. Aan de hand van deze echo wordt gekeken of er geen cysten (met vocht gevulde holtes) in de eierstokken aanwezig zijn, en of het baarmoederslijmvlies niet te dik is.

2. Op de 3e dag van de cyclus start je met het innemen van de tablet(ten). De tabletten moet je vervolgens gedurende vijf achtereenvolgende dagen in dezelfde dosering innemen. Dus vanaf cyclusdag drie tot en met dag zeven. De gebruikelijke startdosering voor clomifeen is 1 tablet van 50 mg per dag, voor letrozol 1 tablet van 2,5 mg per dag.

3. Zorg dat je vanaf de 10e dag van de cyclus regelmatig gemeenschap (2-3x week) hebt. Rond ongeveer cyclusedag 14 hopen we dat er een eisprong (en een bevruchting) optreedt, alhoewel deze eisprong bij sommige vrouwen soms tot wel een week later kan optreden. Bij sommige vrouwen spreken we een echo af om te zien of er inderdaad een eitje gaat groeien.

5. Ongeveer zeven dagen na de eisprong bepalen we het hormoon progesteron in je bloed om na te gaan of er inderdaad een goede eisprong heeft plaatsgevonden. De volgende dag kun je in Mijn Dijklander de uitslag bekijken. Als deze waarde boven 8 is, is dat bewijs voor een eisprong. Als deze lager is neem dan via een e-consult: uitslag bespreken contact met ons op.

6. Ongeveer zestien dagen na de eisprong kun je thuis een zwangerschapstest doen als je dan nog niet ongesteld bent. Is deze positief, maak dan een e-consult zwanger aan. Is deze helaas negatief, meld je dan aan voor een nieuwe cyclus. Indien je arts met je heeft afgesproken dat je gewoon door kan, maak dan een e-consult herhaalmedicatie.

Bijwerkingen

Clomifeen geeft in het algemeen weinig bijwerkingen. Soms kan het hoofdpijnklachten of stemmingsveranderingen geven; je kan je emotioneel voelen, sneller boos of soms depressief. Sommige vrouwen beschrijven opvliegers, moeheid en gewichtstoename als bijwerking.

Letrozol geeft in het algemeen weinig bijwerkingen. De meest genoemde bijwerkingen zijn: opvliegers, hoge bloeddruk, vermoeidheid, malaise, toegenomen transpiratie, gewrichtspijn, maag en buikklachten, hoofdpijn en duizeligheid.

En verder:

- Je kan elke maand een kuur clomifeen of letrozol gebruiken en eventueel met ovulatietesten of op basis van de voorgaande cyclus bepalen wanneer je een eisprong hebt.
- Investeer in je seksleven: hou het gezellig in bed, regelmatig gemeenschap blijft de belangrijkste daad om snel zwanger te worden.
- Indien je cyclus langer dan 35 dagen wordt, neem dan contact met ons op via een e-consult.
- Als er geen eisprong heeft plaatsgevonden, kunnen we (opnieuw) een menstruatie opwekken en kan de dosering worden opgehoogd tot een maximum van drie tabletten (150 mg clomifeen of 7,5 mg letrozol) per dag.
- Na 3 en 6 maanden plannen we een telefonisch consult in om te bespreken hoe het gaat en hoe we verder gaan.

Kans op zwangerschap

Bij behandeling met clomifeen of letrozol krijgen ongeveer 80% van de vrouwen een eisprong. Ruim de helft van deze vrouwen wordt zwanger.

De kans op een meerlingzwangerschap is zoals gezegd licht verhoogd.

Wat als...

Je geen bloeding krijgt na het stoppen van de progesteron kuur?

Vraag een e-consult aan. Dan overleggen we andere opties. Dat kan zijn een zwangerschapstest of een afspraak voor echo en eventueel bloedonderzoek.

Er 6 cycli met ovulatie hebben plaatsgevonden maar er geen zwangerschap is bereikt?

Dan kan gekozen worden uit starten van Ovulatie Inductie met FSH injecties (6 cycli) of voortzetten van dezelfde behandeling (3-6 extra cycli).

Er op de Clomid-behandeling ook met de hoogste dosis GEEN ovulaties worden bereikt?

Dan wordt geadviseerd te starten met Ovulatie Inductie met FSH injecties (6 cycli) of voortzetten van de behandeling met Letrozol tabletten.

Er sprake is van een combinatie van je ovulatie stoornis met overgewicht?

Dan wordt sterk geadviseerd om een dieet te volgen waarmee een duidelijke daling van het lichaamsgewicht wordt bereikt in combinatie met frequente EXTRA lichaamsbeweging. Overleg met de huisarts over begeleiding bij het dieet. En kies voor dagelijkse EXTRA lichaamsbeweging bijvoorbeeld door elke dag 30 minuten te wandelen. Deze LIFESTYLE adviezen hebben de bedoeling om de behandeling met Clomid effectiever te maken.

Daarnaast is bij overgewicht sprake van gezondheids risico's:

- Suikerziekte (Diabetes mellitus (type II)): Overgewicht gaat vaak samen met een verminderde gevoeligheid voor insuline. Om de glucose (suiker) waarde op een normaal niveau te houden, maakt het lichaam meer insuline aan. Als de waarden van de glucose te hoog blijven, raakt de suikerstofwisseling gestoord en ontstaat er uiteindelijk suikerziekte (diabetes mellitus type II).
- Hoge bloeddruk, verhoogd cholesterolgehalte en hart- en vaatziekten: Behandeling van deze problemen door middel van afvallen, een dieet, meer beweging en, zo nodig, medicijnen verlaagt de kans op schade voor het lichaam. De huisarts kan je hierbij helpen.

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-01749-NL 12-04-2021